

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Antonij Maioragij|| Orationes|| Et Praefatiōnes

Majoragio, Marcantonio

Monasterii VWestphal., 1599

VD16 ZV 10313

XXIV. De Arte Poëtica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68843](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-68843)

II
inrup
flau, se
larmu in
us comp
ng, ludi
yram car
llati. Qui
n emmuc
cups quid
feret solu
n & infar
nditatu
ne audax
te, hoc e
figuri, su
el record
ueniuntur
ad facili
am manu
is lace cl
as nof
tania fui
s Ammian
sumus: c
quadam
mus: ca
ta Cicer
ad aman
erpetrat
tiam illa
de

ORATIO XXIV. SIC

de Oratore ad Q. Fratrem, qui tot am dicendi viam &
rationem, & elegantissimè & copiosissimè patefaciūt,
interpretabimur: ut uno eodemq; tempore & Poëticā
mella, & Oratoriam dulcedinem nō tantum degusta-
re, sed etiam haurire pleno ore valeatis.

DE ARTE POE-
TICA.

ORATIO XXIV.

Si quis est vestrum, Viri Mediolanenses,
qui forte censeat, aut me, cuius ingenio-
um est perexiguum, aut quenquam ali-
um, qui maiore quadam orationis uber-
tate copiaq; scateat, quanto sit Artis
Poëticæ præstantia, dicendo satis commodè explicare
posse: is certè aut sanctissimas musarum fore s nun-
quam penetrasse, aut eloquentiæ plus facultatis at-
que virium, quam ipsa veritas concedat, attribuere
meritò iudicandus est. Quis enim totius humanæ vi-
temagistram, bene beateq; viuendi speculum, verita-
tis imaginem, omnis denique sapientiæ fontem meri-
ta laude prosequatur? Ac mihi quidem, Auditores,

quando

quamvis impellente nemine, mea vnius sponte im-
tum, huius Artis ornanda, publiceq; docende pro-
ciam suscepimus: tamen cum in mentem venit, quia
eius maiestas, qua amplitudo, qua dignitas, et vanta-
tum Arti Rhetorice, quam tres annos superiores pro-
ximos ex hoc loco docuimus, verum etiam ceteris om-
nibus artibus & scientijs antecellat: profecto rado
humeris meis minimis magnum onus imposuisse, quod vir
me ferre posse intelligo, nisi vestrum istud incredibile
audiendi studium, & humanitas erga me singulariter
illud aliqua ex parte subleuet. Est enim ab ingenio

Poëta verissimè dictum:

Ouid 4. de

Ponto

Eleg. 2.

Excitat auditor studium: laudataq; virtus

Crescit: & immensum gloria calcar habet:
ut nihil omnino reperiatur, quod magis dicentes
docentem adiuuare soleat, quam audientium san-
& approbatio. Quare si quis fortasse Deus vestram
alijs rebus omnibus mentes auerterit, & ad me du-
genter audiendum inclinauerit: quamvis plenè, perfe-
cte q; (quod nullo modo fieri potest) Poeticam artem
exornare minime valeam: tamen illud efficiam po-
fecto, ut intelligatis, nullum hac Arte bonum inquit
optabilius, nullum præstantius, neque datum esse mor-
talium generi Deorum concessu atq; munere, neq; pa-
stea datum iri. Principio satis constat, id esse verius
mum, quod sapientissimi quiq; viri semper censuerunt.
Nihil esse in homine, sagaci ac boni mente melius. Si
igitur mente, qua pars est hominis præstantissima, lo-
gè perfectiorem & diuinorem ab Arte Poetica, quia
ab illa alia disciplina, fieri solere docuerimus: nemini

dubium

dabium esse poterit, quin hæc ars omnium excellentissima sit, ac maximè diuina. Quid est autem, quod magis mentem nostram perficiat, quam rerum diuinarum atq; humanarum cognitio? quæ licet multis nominibus appelletur, tamen grauiſimo nomine Sapientia dicitur: quam eandem Poeticam & Philosophiam eruditissimi viri nominarunt. Maximus enim Tyrius, auctor grauiſimus, eleganti oratione probat, Sapientiam & Poeticam rem quidem esse nomine duplē, sed natura simplicem, minimeq; re ipsa differentem. Quod si quis est, (inquit) qui Poeticam à Sapientia differre putet: idem est, ac si quis existimet, diem aliud esse, quam Solis lucem terras illustrantem, aut cursum Solis supra terram aliud esse, quam diem opinatur. Hoc idem vir doctissimus Strabo, contra Eratostenem scribens, qui flagitosè ausus fuerat, Poeticam nihil aliud esse, dicere, quam anile deliramentū, multū rationibus & argumentis affirmat. Antiqui verò (inquit) primam quandam Philosophiam esse Poeticam affirmarunt, qua nos ab ineunte etate ad honestas vivendi rationes adducit; qua bonis moribus instruit, qua motus animi turbidos placat, ac regit; qua res gerendas summa cum iucunditate præcipit. Quin veteres, illi prudentissimi viri, solos Poëtas sapientes esse crediderunt: quo circa Græcorum ciuitates ab initio liberos suos Poeticam in primis doceri voluerunt: non tantū quia maximam animis afferre voluptatem solet, quā vt ab ea casti animi modurazione vti discent. Nā Poëta, vt sunt, ita etiam se morū magistros, & emendatores esse profitentur. Qua insentientianon

Kk

modd

modo Pythagorici omnes, sed etiam Aristoxenus Mus.
cus fuit. Et Homerus ipse Poetas appellat τοφόποις,
quod intemperantes homines ad temperantiam de-
cere soleant: qualis ille Poëta fuit, quem rex regam
Agamemnon, cum ad Trojanum bellum proficeret,
uxori suæ Clytemnestra custodem apposuit. Neq; sed
Aegisthus, adulter improbissimus, decipere Clytem-
nestram potuit, prius quam (ut ait idem Homerus)

Odyss. 3.
Δή τότε
τὸν μὲν ἀ-
οἰδὸν ἀγων
τες νῦν
ἔρημην.

Lib. 1.
Epist. 2.

Abductum Vatem deserto in littore liquit:
Ipsam deinde alacrem proprias perduxit in ali-
Longe enim melius Poëta, quam ulli Philosophi boni-
stè viuendi viam ac rationem, & morum praecepta
diderunt. Quod ad Lollium scribens Horatius at-
testatur.

Troiani belli scriptorem, maxime Lolli,
Dum tu declamas Romæ, Praeneste relegi.

Qui, quid sit pulchrū, quid turpe, quid vitile, qd n.
Pleniū ac melius Chrysippo, & Crantore dicit.

De Poëtica Quid autem Poëtica sit eadem, quæ Sapientia seu Phi-
losophia, innuit etiam Aristoteles, qui doctissimos &
elegantissimos Platonis Dialogos, in quibus maxima
queq; res, & diuinæ, & humanæ tractantur, interpo-
mat a connumerat: quod idem etiam Maximus Tyrr
facit. Neq; tantum de vita & moribus Poëta philoso-
phantur: sed etiam res occultas, atq; ab ipsa natura in-
uolutas scrutantur & explicant: quod satu ostendit
Iopas ille Virgilianus: qui in coniuio Didonis, arrepta
cithara,

canit errantem Lunam, Solisq; labores:
Vnde hominū geno, & pecudes, vnde imber & ignes.

Adu.

Aen. 1.
in fine.

Arcturum, pluiasq; Hyadas: geminosq; Triones:

Quid tantum Oceano properent se tingere Soles

Hyberni: vel quæ tardis mora noctibus obstet.

Quæ cùm ita sint: quis dubitet, omnem mentis atq; ani-
mi nostri perfectionem à Poëtica manare? cùm ab ea
rerum omnium, & diuinarum & humanarum, cogni-
tio scientiaq; proficiatur. Quid, illud quanti tandem
astimandum est, Poëta, qui primi virtute & consilio
præstanti extiterunt, perspecto genere humana docili-
tatis (vt Orator ait) atque ingenij, dissipatos homines

Cic. pro P.

vnum in locum congregarunt, eosq; ex feritate illa, Sestio.

qua prius vtebatur, ad iusticiam atq; mansuetudinem
traduxerunt: tum res communem utilitatem conti-
nentes, quas publicas appellamus; tum conuenticula
hominum, quæ postea ciuitates nominatae sunt, tum
domicilia coiuncta, quas vrbes dicimus, inuenio & di-
uino & humano iure, mænibus seperunt? Quod etiam In Arte
Horatius ita cecinit.

Poët.

fuit hac sapientia quondam,

Publica priuatis secernere, sacra prophanis;

Concubitu prohibere vago; dare iura maritis.

Oppida moliri; leges incidere ligno.

Sic honor, & nomen diuinis Vatibus, atque

Carminibus venit.

Quod igitur M. Cicero primo de inuentione tribuit E-
loquentiæ, quinto verò Tusculanarum ad Philosophiā
transfert, id sine vlla dubitatione, Poëticæ, proprium
est, quæ omnium laudarum artium parens, & pro-
creatrix semper fuit. Quare longè verius de Poëtica,
quam de Philosophia, quæ Poëticæ quasi quædā filia est,

Kk 2 idem

idem poterat ita M. Tullius exclamare: O vita dotti-
ca dux. O virtutis indagatrix, expultrixq; vitiorum.
quid non modò nos, sed omnino vita hominum sive
esse potuisse? Tu urbes peperisti: tu dissipatos homines
in societatem vitæ conuocasti: tu eos inter se primi-
micij, deinde coniugij, tum literarum & vocatio-
muniione vinxisti: tu inuentrix legum, tu magistrorum
& discipline fuisti. Hanc verè tantam laudem
communis eruditorum consensus Orpheo, diuina-
tæ tribuit, de quo ita Virgilius:

Epigram 7 Sed placidis hominum dictis fera corda mitigavit:

Doct' aq; vitam voce temperauit:

Iusticiam docuit: cœtu quoq; congregauit vno:

Moresq; agrestes expoluit Orpheus.

Et quoniam Antiquitas rebus præclaris maiestatem
quandā afferre solet: Tantò enim præstantiora quād
iudicantur, quantò antiquiora esse creduntur: vide-
mus, quæ Poëticæ fuerit origo: Sic enim facile quia
intelligere poterit id, quod volumus: Nullum esse Scri-
ptorum genus Poëtis aut antiquius, aut diuinus. Ma-

In princip. cus quidē Cicero primo Tusculanarum att: Apud Gra-
cos antiquissimum è doctis genus fuisse Poëtarum: si
quidem (inquit) Homerus fuit & Hesiodus ante Ro-
manam conditam; Archilochus regnante Romulo. Se-
tamen non satis his verbis Cicero, quod nos quarimus,
explicat. Illud quidem certè satis constat, multò anti-
fuisse Poëticam, quam Oratio soluta reperta fuerit;
quod Eustathius in Homericā Iliade, & primo Geo-
graphiæ Strabone testatur. Cadnum enim aiunt, & Phe-
recidem, & Hecatē cum primos fuisse, qui soluta ratio-

ne scribere cœperint: at quod ita paulatim quasi à summo quodam fastigio delapsos fuisse scriptores à Poëtica ad Artem Oratoriam. Plato quidem tertio de Legibus tam antiquos esse Poëtas existimat, ut eorum genus diuinum esse dicat, & à Deis ortum, at quod etiam à Deis agi solitum: sicut in Ione, Non arte, sed afflatus diuina fieri Poëtas affirmat: atque adiungit, Nihil aliud esse Poëtas, quam Deorum interpretes. In Phædro præclarra Poëmat a non esse, ait, hominum inuenta: sed cœlestia munera. Quem imitatus M. Cicero, pro Archia Poëta sic ait: At qui sic à summis eruditissimis quod hominibus accepimus; Caterarum verum studia, & doctrina, & præceptis, & arte constare. Poetam natura ipsa valere, & mentis viribus excitari, & quasi diuino quod: in spiritu inflammari. Quare suo iure noster ille Ennius sanctos appellat Poetas, quod quasi Deorum aliquo dono at quod munere commendati nobis esse videantur. Ante bellū Trojanum Poetas quosdā fuisse plerique tradunt. Pausanias Olenem quandam primum Postam nominat. Marcus Cicero de Claris Oratoribus ita scribit: Nec dubitari debet, quin fuerint ante Homerum Poëtae: quod ex eis carminibus intelligi potest: quæ apud illum & in Phœacum, & in procorum epulis canuntur. Eustathius in præfatione Iliadis, Museum & Syagrum Poetas ante Homerum fuisse memorat. Carmen autem Heroicum ab Apolline profectum fuisse, Plinius auctor est: quod etiā Pausanias & Plutarchus affirmat. Eustathius Phœmonœn, Phœbi sacerdotem, primum id genus carminis effusisse censet: quod Vida Cremonensis in Arte sua Poetica sic expressit:

Nat. Hist.
lib. 7. c 57.

K k 3 Mune-

Munere concessum Phœbi, venerabile donum

Phœmonoes, quæ prima dedit (si vera vetustus)

Ex adyto haud alijs numeris responsa per orbem,
Aristoteles Poësin ex imitatione primo natam sive
censem: quoniam imitandi studium sit ab incunabula
te cunctis hominibus innatum, qua in re à bellus homo
differt.

Qui igitur ad metrū naturā proclives su-

runt, eos ait Poësim primò protulisse ex quodam in-

perito rudiq; principio, atque ex subita ac sonata

dictione. Sed deinceps ex hac imitandi ratione, quæ

Ci. de opt.
gen. Orat.,

in plura membra diuisa Poësis, multas in species dicit:

atque ita Poëta dicti sunt alijs Comici, alijs Tragici, alijs

Epici, alijs Melici, alijs Dithyrambici, alijs alio nomine

nam pro cuiusq; natura & moribus, imitandi studia

proferebatur. Honestiores enim Poëta res egregias &

præstantes, & laudabiles actiones sibi canendas pro-

ponebant: itaq; in Regum & Deorum conuiuis, van-

rum excellentium laudes, resq; præclaræ gestæ Heros-

cis carminibus concinebant, ut ad eas imitandas in-

uenes excitarentur, & alacriores redderentur. Quæ

verò abiectione essent animo, viles et iam & humiles

actiones canere coepérunt, atq; hunc & illum irridere,

salibusq; inuadere: unde postea Comœdia atq; Satyra

nata est. Nam intio res tantum eximias ac diuinas

Dé Poëtic. Poëta pertractabant: itaque scribit Aristoteles, apud

cap. 2.

antiquos eosdem sive Poëtas & Theologos. Quin

Strabo neminem inter Poëtas connumerari solitus

tradit, qui non idem etiam probus vir atque integer

esset: ut omnino verissimum esse apparet id, quod Eu-

sebius Pamphili memoria prodidit: Apud Hebreos, om-

nia

nium antiquissimas gentes, Artem hanc Poëticam pri-
mò inuentam atque exultam fuisse. Nam Iosephus etiam in Antiquitatibus suis scribit: Mose, il-
lum magnum Hebraeorum imperatorem atque legis-
latorem, cum ex Ægypto populum Hebraeum in pa-
triam reduceret, atque diuino consilio mare rubrum,
vndis sua sponte cedentibus, transgressus fuisset, he-
xametro carmine Deo gratias egisse. Testatur etiam
Hieronymus, & Iobam illum patientissimum virum,
& Davidem regem sanctissimum, & Salomonem sa-
pientia clarum, & Esaiam vaticinandi peritissimum.
Poëtas fuisse præclarissimos, qui omnia pulcherrimis
carminibus opera sua conscriperint. Quid igitur
hac arte antiquius aut nobilius: per quam iam inde
ab initio diuina mysteria literarum monumentis tra-
ditas sunt? Nam & Oracula Deorum immortalium
versibus edebantur, & Sibyllæ per carmina responsa
dabant, &

dicta per carmina sortes:

ut ait Horatius. Quare Poëtarum nomen tam san- In Arte
ctum semper habitum fuit, ut nulla vñquam illud bar- Poët.
baria violarit. Nam quondam etiam apud Gallos, fe-
ros atq; agrestes homines, tanti Poëtæ fiebant, ut quo-
ties in populo seditiones aut prælia nascerentur: Poëtis
interuenientibus, statim ab armis discederent: eis e-
nim non parere, nefas esse iudicabant, cum afflatu di-
uino tantum impelli censerent. Tribus autem po-
tissimum signis Platonici probant, Poësin afflatu quen- Plato in Ia-
dam, & quasi insaniam esse diuinam. Primo, quia ca- ne, seu de
teri homines nullā penitus artem percipere possunt, nisi furore
Poëtico.

Kk 4 pre-

præceptores habuerint, & multum ac diu in eas secesseruerint: præclari vero Poeta, quales fuerunt, Ophelius, Homerus, Hesiodus, omnium omnino scientiarum indicia plurima suis carminibus inserunt: per qua faciliè docent, se illas artes optimè callere, quamvis non quam didicerint. Deinde, quia nonnunquam Poeta repento quodam animi motu res exanimat, & admiratione dignissimas effundere solent: quia postea, calore illo animi sese paulatim remittente, via ipsimet intelligunt: quasi non ipsi, sed Deus aliquis eorum ore locutus fuerit: quemadmodum apud Vergilium Sibylla: de qua sic ait:

Insanam Vatem aspicies, que rupe sub ima
Fat a canit, folijsq; notas & nomina mandat,
Ideo Democritus dicebat: Absq; diuino furore nullum
magnum Poetam fieri posse. Quam sententiam Ouidius
secutus, sexto Fastorum libro ita canere nov dubitat.

Est Deus in nobis, agit ante calescimus illo;

Impetus hic sacræ semina mentis habet.
Postremò signum aliud Poeticæ diuinitatis hanc minimum est, quod optimi Vates ab eorum nemine doctrina superantur, qui vel natura prudentiores esse videntur, vel longioribus magisq; assiduis studijs operam ingenii artibus tribuerunt. Quare non sine causa Plato in Cratylō naturæ nominum & proprietatis solos Poetas veros esse doctores censet: & quamvis esset ipse omnium doct: ßimus: tamen Sophronis Mimorum Poeta usq; èd studiosus fuit, vt moriens libros eius capiti subiectos habuerit. Et sane Plutarchus in Homeri vita, multis argumentis probat, Nullius Philosophi pars

Quint. In-
stit. Orat.
lib. I. c. 17.

Homerum expertem fuisse: quamvis post eum & nata,
 & alia omnis philosophandiratio esse videatur. Quam
 rem quiuis paulo prudentior, etiam in Virgilio & Ho-
 ratio nostro videre facile potest: sic enim eleganter &
 eruditè scripsérunt, nihil ut omnino videantur igno-
 rasse: quod non ab humano ingenio, neq; ab arte ali-
 qua, sed ab animorum diuina quadam inflammatione
 (quemadmodum Platonicus placere diximus) proue-
 ure iudicandum est. Hac etiam de causa Poetarum Lib. 5. c. 11.
 sententijs (ut Fabius ait) non orationes modò sunt re- lib. 12. c. 4.
 fert & sed libri etiam Philosophorum, qui eis tanquam
 Deorū testimonijs vtuntur. Igitur optimè institutum
 est, vt sicut omnium rerum à Dijs immort alibus prin-
 cipia ducuntur: ita Poetarum carminibus tener & pue-
 rorum mentes ab infantia statim imbuantur. Scitum Epist. 1.
 est enim id, quod Epistolaru secundo libro scribit Hora.

Ostenerum pueri, balbumq; Poeta figurat:
 Torquet ab obscenis iam nunc sermonibus aurem:
 Mox etiam pectus præceptis format amicis:
 Asperitatis, & inuidiae corrector, & iræ.
 Rectè facta refert, orientata tempora notis
 Instruit exemplis, inopem solatur & agrum.

Quid, quod Plutarchus doctorum omnium approbatio-
 ne censet, Omnis disciplina & principium esse Poeticam?
 Nemo sane poterit ad alieuius rei exitum (quod ait
 Fabius) nisi præcedentibus initij peruenire: quid sit, vt
 nisi quis Poeticam discat, is omnis disciplina semper ig-
 narus haberi debeat: at verò qui hac arte delectatur, in prin.
 is facile deinde poterit ad aliarum disciplinarum fasti
 gium ascendere. Verum est enim, quod ait Sophocles:

In Proœm.
Inst. Orat.

Kk 5 Initia

Initia si bona cuiq; des negocio,
Talem rei sp̄eres licebit exitum.

Lib. 9. de
Repub.

Neque verò sunt audiendi quidam imperiti homines,
qui poetas audent vituperare, quasi bonis moribus effi-
cientes: atq; in eo Platonem laudant, quod ex exerci-
tate poetas eduxerit, quam finxit ille, cùm mores opti-
mos, & optimum Reip. statum exquireret. pl. 111
enim primum omnino falsum est: cùm sanctissimi. Reg
ceat ex optimis poetis passim sententias colligere, qua
bonestè viuendi rationem doceant: cumq; veri potius ter
(quemadmodum superius demonstratum est) & ho-
ni viri sint, & vita magistri. Quod Diuum illum au-
gustinum, Religionis nostræ columnen, & sapien-
tum virum non fugit: qui apertè clamat, à poetis er-
tilia multa didicisse: neque Hieronymum, & Ambro-
sum, & alios plurimos, insignes prastanti sancti-
tia, viros, qui maximo studio poetarum scripta lec-
tarunt: quod eorum Opera, poeticis referta verbis &
sententijs, apertissime declarant. Quod autem è ci-
uitate sua Plato poetas eduxerit, id quidem nullum est
contra illos argumentum: cùm præsertim alijs in loco
plurimis idem Plato propè diuinis in cœlum laudou-
eosdem efferat, & mirandum in modum admiretur.
Verum quemadmodum in ea ciuitate, vbi nullus om-
nino sit ægrotus, sed omnes bene valentes, & corpore
bene constituto, nihil Medicis opus est: ita Plato, cùm
omnium beatissimam & sapientissimam fingeret ciui-
tatem, ex ea poetas eduxit: quoniam ei ciuitati, qui
iam optimum finem esset consecuta, nullis vita magi-
stris, nullis institutionibus, nullis morum præceptis an-

pl. 111

plus opus esse videbatur, cum per se contenta esset ad
benè beatęq; viuendum. Qua de re multa sunt à Maxi-
mo Tyrio quadam in Oratione copiosè & eleganter
disputata. Quanto autem semper in honore ac precio,
non tantum apud eruditos homines, sed etiam apud
Reges & Principes poetæ fuerint: nobis monumenta li-
terarum atq; historia manifestò declarant: quas hoc
in loco recitare, nihil est necesse: tam iùm illa politissi-
ma Ouidij carmina, quæ sunt in tertio de Amandi ar-
te libro, audite: quoniam ad hanc rem magnopere per-
tinent. Sic igitur Ovidius:

Cura ducum fuerant olim regumq; poetæ,
Præmiaq; antiqui magna tulere chori.
Sanctaq; maiestas, & erat venerabile nomen
Vatibus, & largæ sepe dabantur opes.
Ennius emeruit Calabris in montibus ortus,
Contiguus ponit, Scipio magne, tibi.

Sed si forte quis est, qui dicat, non esse mirum, ab Oui-
dio Poeta poetæ summopere cōmendari: is ad Cicero-
nem accedit, qui cum alijs in locis plurimis, tū pro Ar-
chia multis argumētis & exemplis probat, & ostendit,
maximam semper fuisse poetarum gloriam. Sed quid
hac agimus? quasi verò cuiquam, in bonis artibus me-
diocriter erudito, dubium esse possit, quin, ut ab Ocea-
no vis annuum fontiumq; omnium cursus initiu capit,
ita à poetis omnes sapientiae partes, & ortum & incre-
mentum accipiunt. Vnde enim illa copiosè loquens sa-
pientia, domina rerum & regina, eloquentia? An non à
po etis? Vnde illa rerū obscurarum inuestigatio, ars re-
ndita, multiplex ac subtilis cognitio rerū cœlestium &

et ex-

§24 M. ANT. MAIORAGII

aternarum? An non à Poetis? Vnde historia, fabula, et
vniuersitatem rationes, lumina mentium, ornamenta vita:
ta: vnde deniq; omnis excellentia, atq; gloria mortali-
libum? An non à Poetis? Meritò igitur Lucanus, cum
hac atq; alia multa videret, hoc modo exclamaveret,
dubitauit:

O sacer & magnus Vatum labor! Omnia facta
Eripis, & populis donas mortaliibus suum.
Quæcūm ita sint, cuimam dubium esse potest, quin puer-
tarum cognitio sit ceteris omnibus anteponēdaquam
semper optimus quisq; neruis omnibus expetendam e-
se duxit: qua laudem, qua gloriam, qua immortalitatem
afferre solet? Rusticus est profecto, atq; ab omni
humanitate alienus, qui Poetica cognitionis desiderio
non teneatur: sine qua nemo docti nomen asequi me-
ritò potest. Nos igitur, quorum animus Musarum can-
re perfusus, alta & sublimia spectat, Poetas amemus,
amplectamur: ediscamus, eis deniq; nosmetipso addi-
camus: cūm præsertim nihil eorum lectione dulcissi-
bil iucundius, nihil amoenius inueniri possit. Prob De
immortales! quæ suavitas Poetica locutionis? quæ
cinnitas? qui lepos? quæ venustas? quod inuentio acu-
men? quæ compositionis harmonia? qui verbo-
rum splendor? quæ sententiarum grauitas? quæ demus
generum omnium dicendi maiestas? Modo enim tanto
impetu sonituq; feruntur, vt tonare, fulminare, per-
miscere omnia videantur: modò paulo pressores, alle-
rea quadam mediocritate procedunt, vt nihil possit
aut concinnius, aut suavius excogitari: modo ita si-
demittunt, vt, quamvis humi serpere videantur.

O R A T I O X X I V . § 2 8

men expleatur animus iucundissima lectionis voluptate. Quamobrem si quis studiorum utilitatem summa coniunctam amoenitati voluptatiq;_z, diligit, in Poeticam artem amplectatur, in ea dies atq;_z noctes inuiglet: in eam deniq;_z totam mentis aciem intendat. Sic enim uberrimos studijs sui fructus aliquando consequetur. Quod vos, optimi Iuuenes, omni studio, cura, diligentia facturos spero. Vos enim video, & animo excelsa esse, & optimarum artium studijs de ditissimos quæres effecit, ut Artis huius Poetica, vobis hoc anno declaranda, prouinciam libentissimè suscepimus: cuius quidem utilissima precepta si vobis (ut spero & opto) ita perspicue explicuero, ut ea facile percipere possitis: tum verò me laboris mei præmium quam amplissimum consecutum existimabo.

D E